

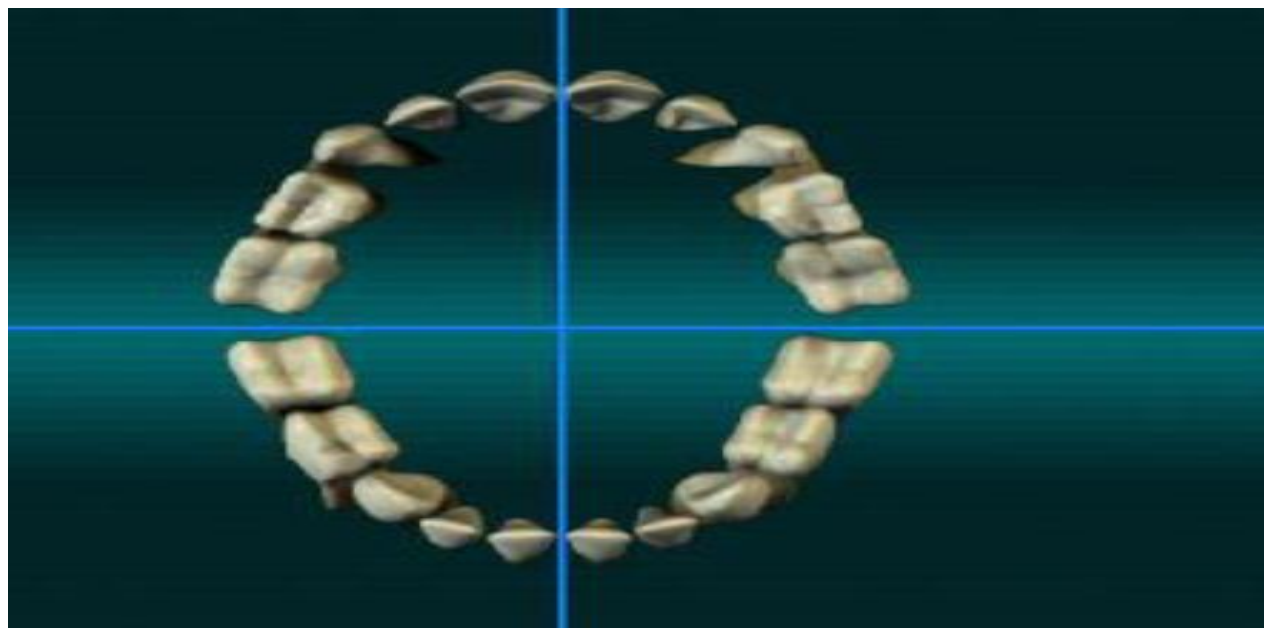
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- سلامت دهان و دندان

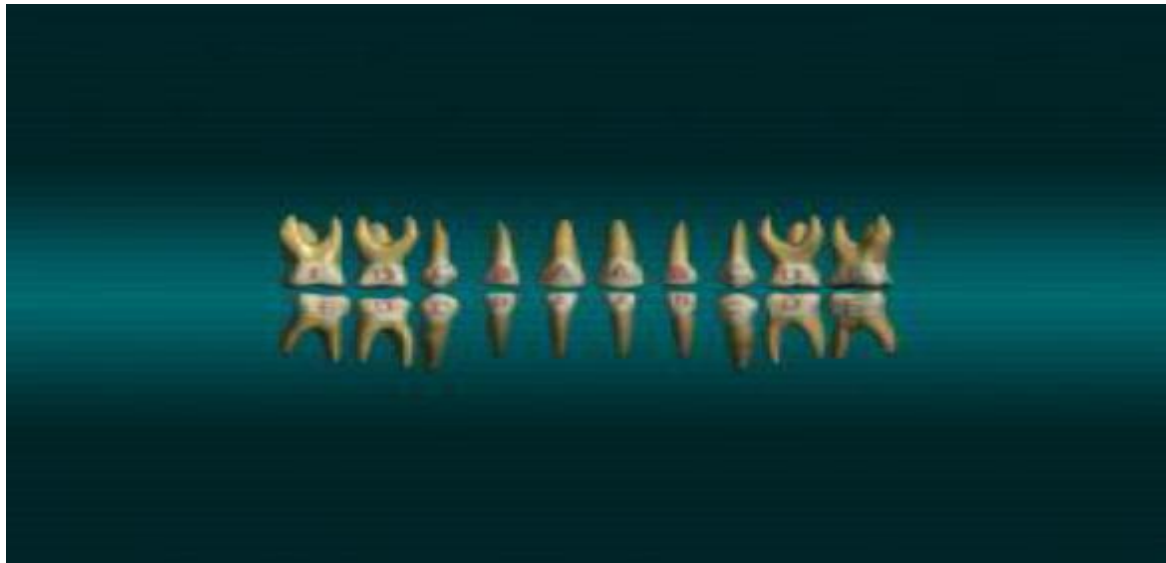

نماي استخوان طبيعي فك كه دندان درون آن قرار گرفته اند. در حالت طبيعي، لثه اين استخوان را بطور كامل مي پوشاند

- سطوح مختلف دندان
- **سطح خارجي**، سطحي است که در مجاورت لب یا گونه ها قرار دارد .
- **سطح داخلي** : در دندانی پایین، سطحي که بطرف زبان و در دندانی بالا سطحي است که بطرف کام قرار دارد.
- **-سطح جونده** : سطح رويي دندان است که در دندانی عقب، دندان و داراي برجستگی و فرو رفتگی است و در دندانی جلو تیز و برنده است.
- **--سطوح بين دنداني**، سطحي است که مجاور دندان کناري قرار مي گيرد . هر دندان دو سطح کناري دارد.

دندان شیری

دندان دائمی

زمان رویش دندان های شیری

	پیش میانی	پیش طرفی	نیش	آسیای اول	آسیای دوم
فک بالا	۸-۱۲ ماهگی	۹-۱۳ ماهگی	۱۶-۲۲ ماهگی	۱۳-۱۹ ماهگی	۲۵-۳۳ ماهگی
فک پایین	۶-۱۰ ماهگی	۱۰-۱۶ ماهگی	۱۷-۲۳ ماهگی	۱۴-۱۸ ماهگی	۲۳-۳۱ ماهگی

زمان رویش دندان های دائمی

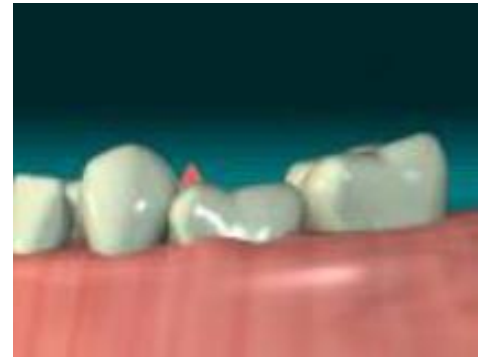
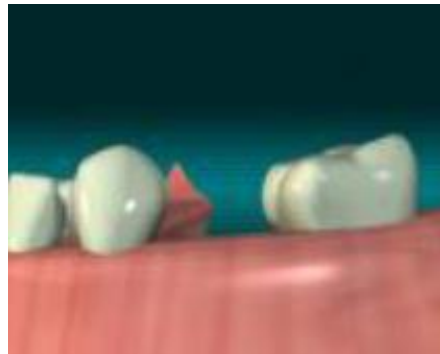
پیش میانی	پیش طرفی	نیش	اولین آسیای کوچک	دومین آسیای کوچک	اولین آسیای بزرگ	دومین آسیای بزرگ	سومین آسیای بزرگ (دندان عقل)
فک بالا	۸- ۷ سالگی	۹- ۸ سالگی	۱۲- ۱۱ سالگی	۱۱- ۱۰ سالگی	۱۱- ۱۰ سالگی	۷- ۶ سالگی	۱۳- ۱۲ سالگی
فک پایین	۷- ۶ سالگی	۸- ۷ سالگی	۱۲- ۱۰ سالگی	۱۱- ۱۰ سالگی	۷- ۶ سالگی	۱۳- ۱۱ سالگی	۲۱- ۱۷ سالگی

تفاوت های دندان های شیری و دائمی

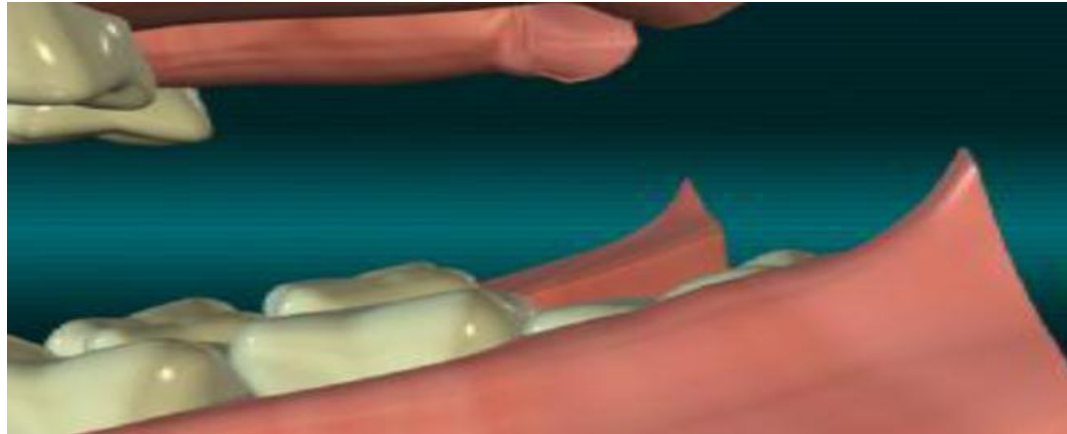
معیار	دندان شیری	دندان دائمی
اندازه	کوچکتر	بزرگتر
رنگ	روشن	کدر
تاج	کوتاهتر (پیازی شکل) (	بلندتر
طوق	تنگتر	گشادتر
سطح جونده	کوچکتر	بزرگتر
ریشه	باریک تر	پهن تر
ضخامت مینا	نازک تر	ضخیم تر
ضخامت عاج	نازک تر	ضخیم تر
مغز دندان	وسیع	کوچک تر

زود کشیده شدن دندان های شیری و یا دیر افتادن آنها باعث کمبود فضا برای
رشد دندانهای دائمی می شود.

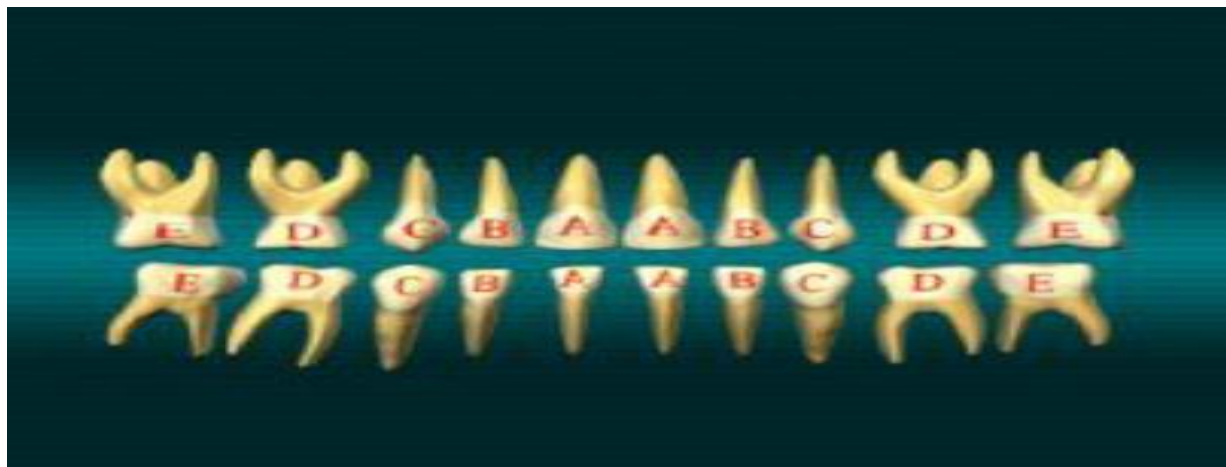
لذا این دندان در هنگام رشد، با مشکل مواجه شده و کج و نامرتب در دهان
ظاهر می شوند. (کمبود فضا)

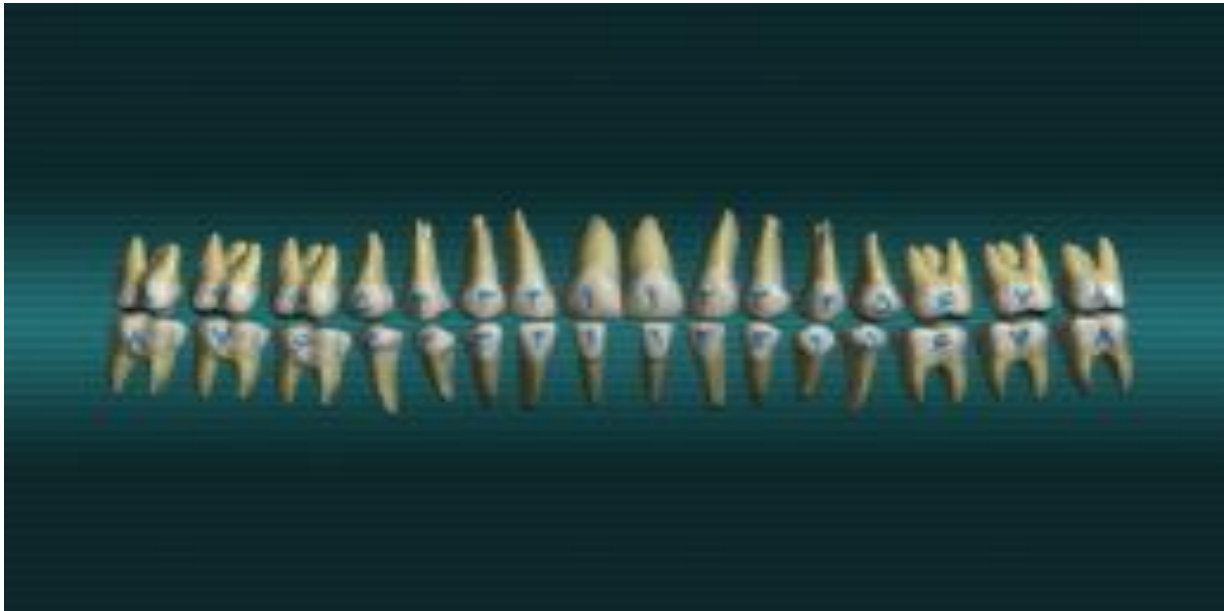
(دندان ۶ سالگی) اولین دندان آسیای بزرگ دائمی
و محل رویش آن در فک: این دندان در پشت آخرین دندان شیری رویش می
یابد.

دندان شیری (A BCDE) (دو نیم فک بالا و دو نیم فک پایین)

دندان دائمی (۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸) (دو نیم فک بالا و دو نیم فک پایین)

نحوه معاینه دهان و دندان

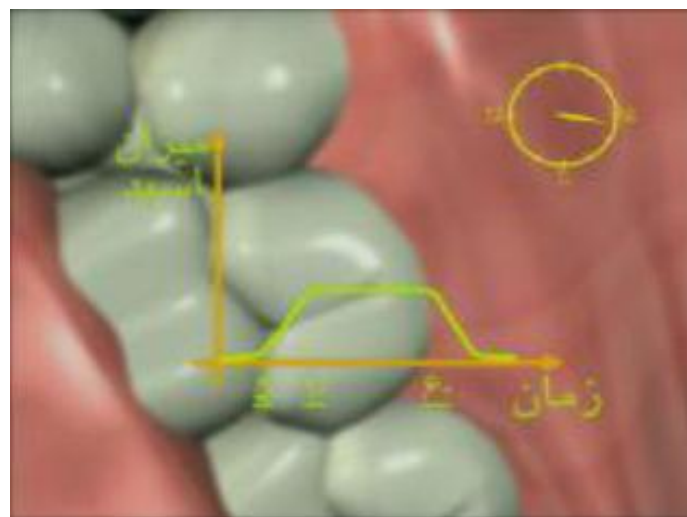
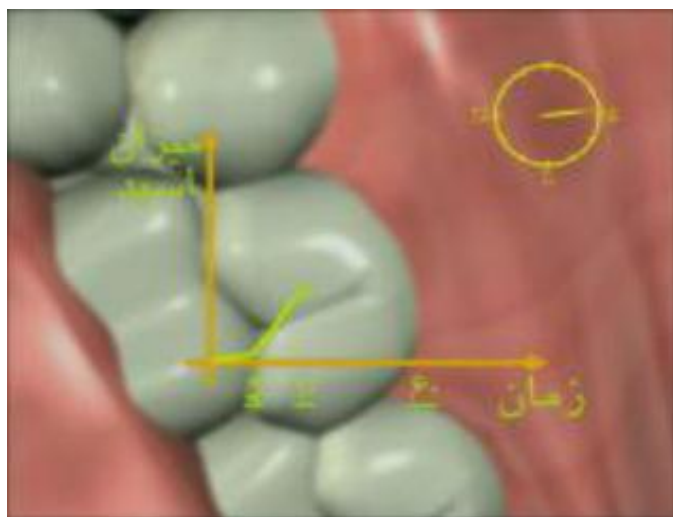

نمای پلاک میکروبی که با قرصهای آشکارکننده
مشخص شده اند

محیط دهان تا ۱ ساعت به حالت اسیدی باقی می ماند (تصویر راست) و در صورت شستشو این زمان تقلیل می یابد (تصویر چپ)

نماهای مختلفی از پوسیدگیهای دندانی در سطوح مختلف

آبسه خارج دهانی - آبسه داخل دهانی

نمای یک لثه سالم رنگ صورتی و لبه های کاملاً
تیز لثه از جمله علامتهای مشخص کننده سلامت لثه
هستند.

لثه متورم که با کوچکترین تماسی، به شدت
دچار خونریزی می شوند، اگر درمان نشوند، باعث تحلیل
استخوان و لقی دندان خواهند شد.

نمای شماتیک لثه ملتهب و جرم دندان

نمای استخوان تحلیل رفته در اثر بیماری لثه. در این حالت
مقداری از ریشه دندان در دهان مشاهده شده که می تواند
سبب حساسیت و درد
دندان شود.

نمای جرم دندانی در سطوح داخلی دندان

نمای جرم دندانی در سطوح بیرونی دندان

نمایی از التهاب شدید لثه در بیمار مبتلا به دیابت.

بیماریهای شایع دهان و دندان

: نمای برفک روی زبان. برفک
بصورت دانه های بسیار ریز سفید
است که با کنده شدن، سطحی
قرمز و خون چکان باقی می
گذارند.

تبخال : بیماری ویروسی با تاول های پر از آب

آفت زخمی ساده و دردناک است که در نقاط مختلف دهان
مثل داخل لب ، گونه یا کف دهان ظاهر می گردد،

فاکتورهای مؤثر در ایجاد آفت های دهانی عود کننده

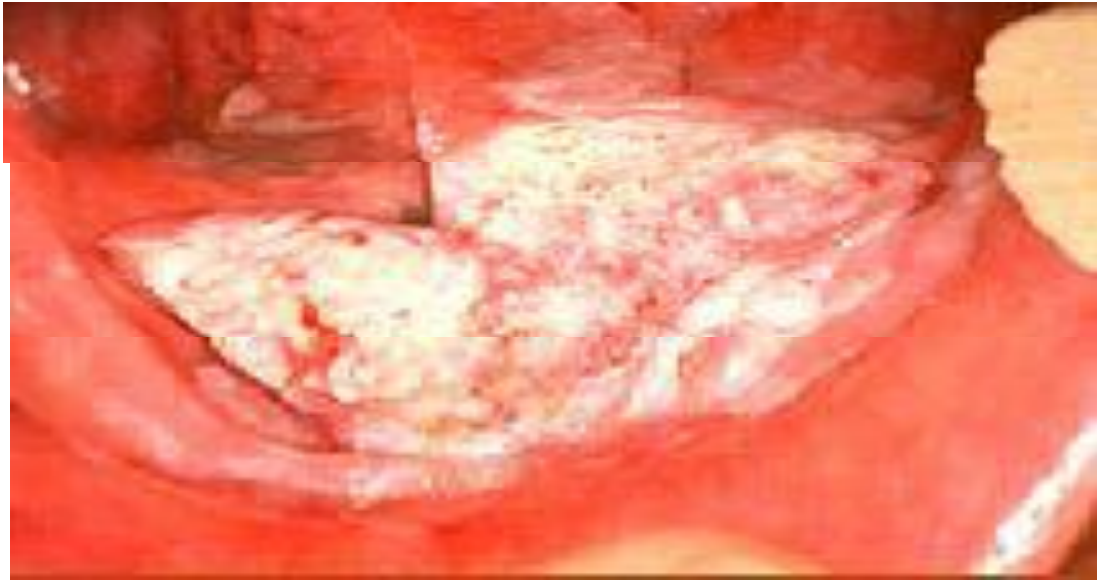
- ارث •
- اختلالات خونی مانند کمبود آهن و ویتامین B •
 - نقص سیستم ایمنی بدن •
 - ضربه •
 - استرس •
 - اضطراب •
- حساسیت های غذایی مثل حساسیت به شیر و پنیر و.... •

نکته

- چون زخمهای آفت شبیه تبخالهای داخل دهانی است
- بهتر است : معاینه اینگونه بیماران با احتیاط و با استفاده از **چوب** زبان انجام شود تا دست با ضایعه تماس نیابد.

سرطان دهان : یکی از شایعترین سرطان ها در جهان
و یکی از ده عامل معمول مرگ و میر میباشد .

عوامل مؤثر در ایجاد سرطان دهان

- افزایش سن •
- ضعف سیستم ایمنی بدن •
- تنباکو •
- نیکوتین سیگار •
- پپ •
- مصرف الکل •

اگر فرد، هر کدام از علائم زیر را داشته باشد، بیمار را به مرکز بهداشتی درمانی **ارجاع** دهید:

- در موقع لمس کردن سفت باشد •
 - با علائم عمومی مثل **تب، بیحالی، ضعف، سرفه، رنگ پریدگی و**
 - **کاهش وزن** همراه باشد.
 - **رشد سریع** داشته باشد یا بتدریج بزرگ شود. •
- بعد از سه هفته بهبود نیابد.

■ بوی بد دهان

- عبارتست از بوی نامطبوعی که در هنگام صحبت کردن و یا نفس کشیدن بعضی از افراد احساس می شود که می تواند نشانه و علامتی از اختلالات دهان و دندان و یا بعضی بیماریهای سیستمیک * باشد که می تواند از لحاظ اجتماعی نیز برای شخص ایجاد مشکل نماید.

عوامل داخل دهانی آن عبارتند از:

- عدم رعایت بهداشت دهان و دندان (وجود پلاک میکروبی و وجود جرم دندانی)
- اشکال در ترشح بزاق و یا قطع ترشح بزاق
- دندانهای پوسیده عفونی
- ناهنجاریهای دندانی و ردیف نبودن دندانها در فکین و گیر غذایی
- بیماریهای لثه ای
- زبان (به علت وجود شیارها بر روی آن و تمیز نشدن آن)
- پروتزهای دندانی نامناسب
- جراحی های دهان و کشیدن دندان و عدم توجه به توصیه های دندانپزشک
- ضایعات بدخیم دهانی

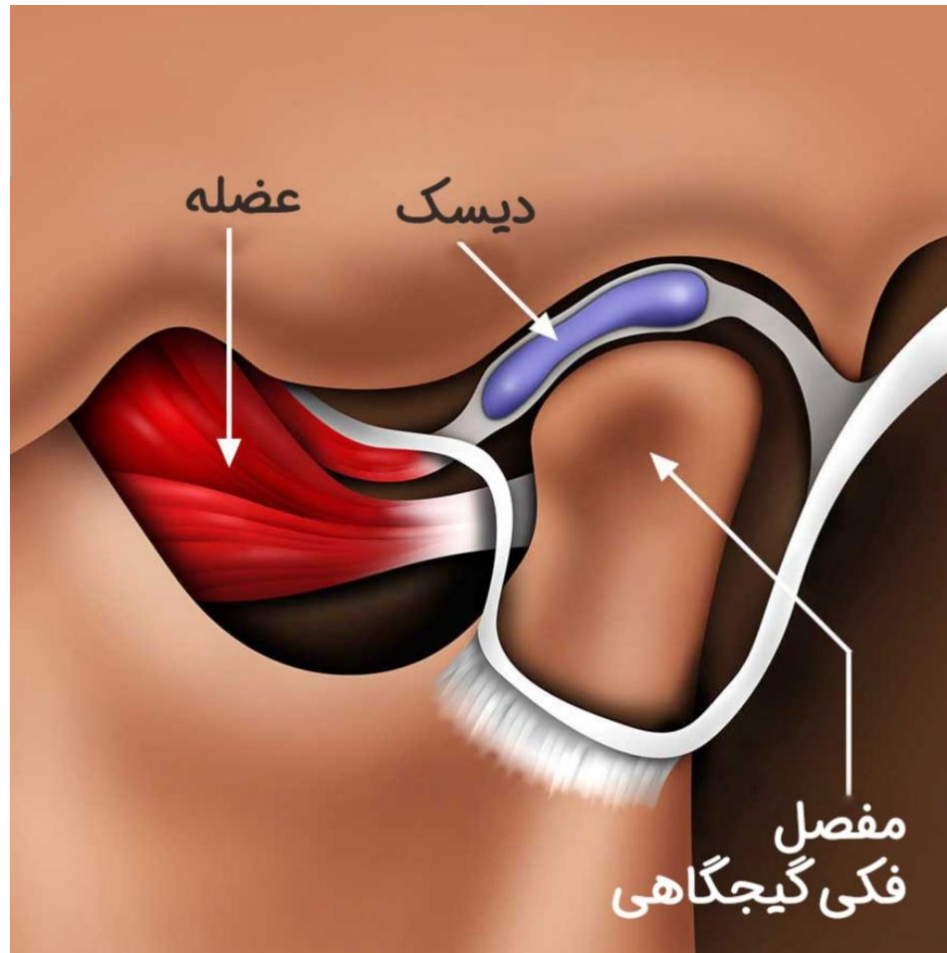
آسیب دیدگی فک

- علایم شکستگی فک :
- درد شدید در ناحیه فک و صورت
- ناتوانی بیمار در باز یا بسته نمودن دهان
- تورم و کبودی روی صورت یا کف دهان
- افزایش بزاق و ریزش آن به بیرون از دهان
 - جفت نشدن دندان
 - تغییر شکل صورت

در رفتگی فک

- ممکن است به علت ضربه یا خمیازه کشیدن، مفصل فک از محل خود خارج شود. به این حالت در رفتگی فک گویند. علائم آن به شرح ذیل است:
 - ناتوانی در بستن دهان
 - ناتوانی در صحبت کردن
 - احساس درد شدید در ناحیه جلو گوش

جایگاه مفصل گیجگاهی

چه چیز باعث ایجاد این اختلال می شود؟

www.salamati24.com

TMJ علامت اختصاری چیست؟

TMJ علامت اختصاری عبارت مفصل گیجگاهی زیرواره ای (temporomandibular joint) است که در هر دو طرف صورت وجود دارد و انتهای فک را به جمجمه وصل می‌کند. به کمک عضلات نزدیک این مفصل، شما می‌توانید دهان خود را باز و بسته کنید. اما گاهی اوقات، این مفصل از جای اصلی خود خارج شده یا به گونه ای که باید حرکت نمی‌کند. این مشکل را TMJ یا اختلال مفصل گیجگاهی می‌خوانند.

عموما 15 درصد از افراد بین 20 تا 40 سال، این شرایط را تجربه می‌کنند. همچنین شیوع آن در زنان بیشتر از مردان است.

بانداز بارتون : جهت ثابت کردن فک

سیم پیچی فک و دندان

- راههای پیشگیری از بیماریهای دهان و دندان

نوبت های مسواک زدن

شرایط یک مسواک خوب

شرایط یک مسواک خوب

- ۱- جنس
- ۲- کیفیت
- ۳- اندازه مسواک
- ۴- شکل مسواک

حداقل زمان برای مسواک زدن ۴ دقیقه می باشد

خمیر دندان را باید به گونه ای بر روی مسواک قرار داد که
به داخل موهای آن فرو رود.

مسواک کردن

مسواک را باید طوری روی دندان و لثه قرار داد که با زاویه ۴۵ درجه نسبت به محور طولی دندان و به سمت لثه باشد.

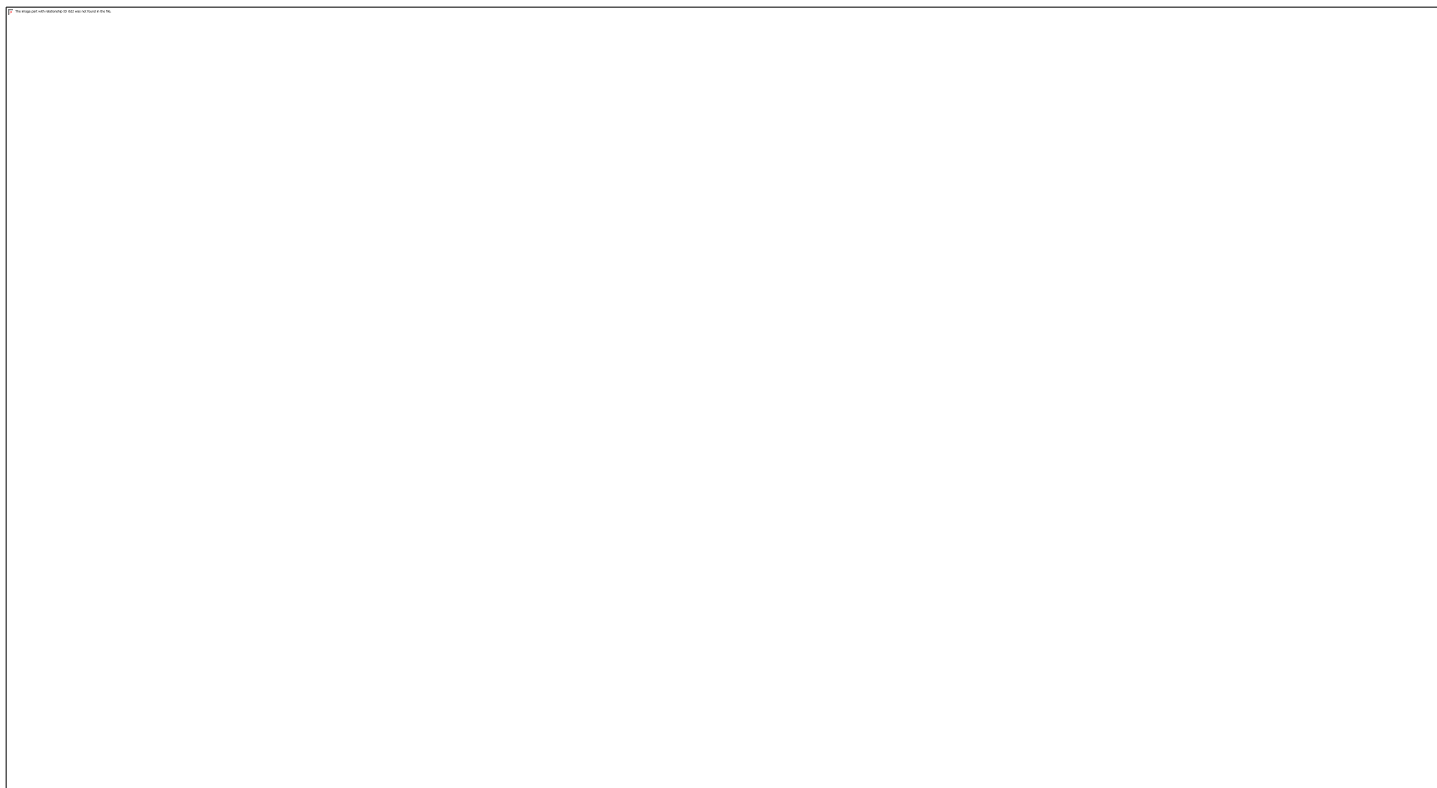
روش مسواک زدن فک بالا و پایین

دندانهای فک بالا را با حرکت مسواک به سمت پایین تمیز می کنیم

دندانهای فک پایین را با حرکت مسواک به سمت بالا
تمیز می کنیم.

دندانهای فک پایین را با حرکت مسواک به سمت بالا تمیز می کنیم.

با عمودی گرفتن مسواک و بالا و پایین بردن آن سطح داخلی
دندانهای جلوی فک بالا و پایین را مسواک می کنیم

سطح جونده دندانهای فک بالا و پایین را با عقب و جلو
بردن مسواک تمیز می کنیم.

استفاده از نخ دندان

- جهت نخ کشیدن دندانها، حداقل ۳۰ تا ۴۵ سانتیمتر نخ جدا کنید

- با بستن سه انگشت آخر، انگشت نشانه و شست دو دست آزاد مانده و قدرت مانور بالایی به شما می دهد.

طول نخى كه بين انگشتان دست آزاد باقى مى ماند، / كافى
است ۲ تا ۲.۵ سانتيمتر طول داشته باشد.

مرحله بعد این است که نخ به آرامی با حرکتی شبیه اهر کشیدن به فضای بین دندانها وارد کنید .

- نخ را به کناره یکی از دندانها تکیه داده و به زیر لبه لثه ببرید و سپس به دیواره دندان کناری بچسبانید و چند بار به طرف بالا و پایین حرکت دهید. مواظب باشید فشاری به لثه توسط نخ وارد نشود .

فلوروزیس چیست ؟

فلوروزیس متوسط

فلوروزیس شدید

وارنیش فلوراید

Drsaraghadimi

نقش تغذیه و اهمیت آن بر سلامت دهان و دندان

تغذیه در دو زمان بیشترین تاثیر را بر رشد و معدنی شدن دندان ایفا می کند :

۱- زمانی که دندان در حال شکل گیری است (قبل از رویش دندان

۲- پس از رویش دندان در دهان

- نحوه تغذیه در دوران بارداری بر شکل گیری و تکامل صحیح دندان تاثیر دارد .

پوسیدگی زایی مواد غذایی تحت تاثیر عوامل زیر قرار
میگیرد :

۱- شکل ماده غذایی

۲- قوام و چسبندگی ماده غذایی

۳- دفعات مصرف ماده غذایی

۴- غذاها و مایعاتی که همراه با هم مصرف می شوند .

کودکان زیر ۲ سال

- ۱- استفاده از شیشه و پستانک
- ۲- تاثیر قطره آهن بر دندان ها
- ۳- شکاف کام و لب (نحوه مراقبت ها و شیردهی)
- ۴- استفاده از مسواک انگشتی

عادات غلط دهانی در کودکان

- ۱- گرفتن لب
- ۲- قرار گرفتن زبان بین دندان
- ۳- جویدن ناخن
- ۴- جویدن گونه
- ۵- فشار دادن دندانها روی هم (دندان قروچه)
- ۶- مکیدن انگشت
- ۷- جویدن اشیاء
- ۸ پستانک

Extra tooth

